

Dabas aizsardzības
pārvalde

**Ziņojums Eiropas Komisijai par biotopu (dzīvotņu) un
sugu aizsardzības stāvokli Latvijā
Novērtējums par 2013.-2018. gada periodu**

Gita Strode,
Dabas aizsardzības pārvalde

Rīga, 02.10.2019.

Dabas aizsardzības
pārvalde

Ziņojums par sugu un dzīvotņu aizsardzības stāvokļa vērtējumu

https://www.daba.gov.lv/public/lat/dati1/zinojumi_eiropas_komisijai/

- ziņojums tiek gatavots pēc Eiropas Komisijas izstrādātas un apstiprinātas metodikas un iesniegts elektroniski, izmantojot Eiropas Vides aģentūras uzturēto ReportNet vietni
- Ziņojums par Biotopu direktīvas ieviešanu sastāv no sekojošām daļām:
 - Vispārējais ziņojums par Biotopu direktīvā minēto valstu pienākumu ieviešanu pārskata periodā - ES nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju Natura 2000 teritoriju (turpmāk – Natura 2000 teritorijas) skaits, platība, informācija par dabas aizsardzības plāniem, to ieviešanu, ietekmes uz Natura 2000 teritorijām izvērtējumos piemērotie kompensējošie pasākumi, reintrodukcija, u.tml.;
 - Aizsardzības stāvokļa izvērtējuma anketa par katru Latvijā sastopamo ES nozīmes sugu un biotopu;
 - Sastopamības un dabiskās izplatības areāla kartes

Dabas aizsardzības
pārvalde

Ziņojums par sugu un dzīvotņu aizsardzības stāvokļa vērtējumu

- Konkrētas īpaši aizsargājamās sugas vai biotopa aizsardzības stāvokļa vērtējums norāda sugas vai biotopa spēju reaģēt uz iespējamām apdraudošām faktoriem un pielāgoties tiem.
- Aizsardzības stāvoklis tiek vērtēts valstī kopumā, ne tikai īpaši aizsargājamās dabas teritorijās.
- Aizsardzības stāvokļa vērtēšanai EK ir apstiprinājusi kvalitatīvās vērtēšanas sistēmu, kas paredz 4 pakāpju vērtējumus – labvēlīgs, nelabvēlīgs, nelabvēlīgs slikts, nezināms

Dabas aizsardzības
pārvalde

Ziņojums par sugu un dzīvotņu aizsardzības stāvokļa vērtējumu - biotopi

ES nozīmes biotopa aizsardzība tiek uzskatīta par labvēlīgu, ja:

- tā dabiskais izplatības areāls un platības, kur tas atrodams, ir stabilas vai paplašinās;
- tam ir raksturīgā struktūra un funkcijas, kas nepieciešamas biotopa ilgstošai eksistencei, un paredzams, ka tās pastāvēs tuvākajā nākotnē;
- ir nodrošināta labvēlīga tam raksturīgo sugu aizsardzība.

Biotopiem tiek vērtēti šādi kritēriji - dabiskās izplatības areāls, kopējā aizņemtā platība, specifiskās struktūras un funkcijas (ieskaitot raksturojošās sugas), kā arī iepriekšminēto kritēriju nākotnes izredzes.

Katrs no kritērijiem tiek vērtēts iepriekšminētajā 4 pakāpju vērtējuma sistēmā. Ja viens vai vairāki kritēriji tiek novērtēti kā nelabvēlīgi slikti, tad arī kopējais vērtējums ir nelabvēlīgs slikts

Dabas aizsardzības
pārvalde

Ziņojums par sugu un dzīvotņu aizsardzības stāvokļa vērtējumu - biotopi

Lai biotopa aizsardzības stāvokli novērtētu kā labvēlīgu (FV), jāizpildās zemāk minētajiem kritērijiem:

1. Dabiskais izplatības areāls ir stabils (samazināšanās un paplašināšanās līdzsvarā) vai pieaugošs un ne mazāks kā «labvēlīgas izplatības areāls»
2. Biotopa kopējā aizņemtā platība ir stabila (samazināšanās un paplašināšanās līdzsvarā) vai pieaugoša un ne mazāka kā «labvēlīgas izplatības areāls» un bez būtiskām izmaiņām izplatībā
3. Specifiskās struktūras un funkcijas (ieskaitot raksturojošās sugas) ir labā stāvoklī un nav būtisku apdraudējumu
4. Nākotnes izredzes lieliskas / labas, nav būtisku apdraudējumu, nodrošināta ilgtermiņa pastāvēšana

Dabas aizsardzības
pārvalde

Ziņojums par sugu un dzīvotņu aizsardzības stāvokļa vērtējumu - biotopi

Biotopa aizsardzības stāvoklis tiek vērtēts kā nelabvēlīgs slikts (U2), ja nelabvēlīgs vērtējums ir saņemts vismaz vienā no kritērijiem vai vienā no pazīmēm kritērijā, ja tas ietver vairākas pazīmes:

1. Ir vērojams liels dabiskās izplatības areāla samazinājums: līdzvērtīgs 1% gadā noteiktā periodā vai vairāk kā 10% zem «labvēlīgas izplatības areāla»
2. Kopējā biotopa aizņemtā platība samazinās vairāk par 1% gadā noteiktā periodā vai ir būtiskas izmaiņas kopējā telpiskā izvietojumā vai vairāk kā 10% zem «labvēlīgas izplatības areāla»
3. **Vairāk kā 25% biotopa platību specifiskās struktūras un funkcijas (ieskaitot raksturojošās sugas) nav labā stāvoklī.**
4. **Nākotnes izredzes ir sliktas, paredzami būtiski apdraudējumi, ilgtermiņa pastāvēšana apdraudēta.**

Dabas aizsardzības
pārvalde

Ziņojums par sugu un dzīvotņu aizsardzības stāvokļa vērtējumu - sugas

Sugas aizsardzība tiek uzskatīta par labvēlīgu, ja tās:

- 1) populācijas dinamikas dati rāda, ka suga ilgstoši nodrošina savu eksistenci kā raksturīgā biotopa dzīvotspējīga sastāvdaļa;
- 2) dabiskais izplatības areāls nesamazinās un nav paredzams, ka tas samazināsies tuvākajā nākotnē;
- 3) dzīvotņu izmēri ir pietiekami lieli un, iespējams, tādi saglabāsies, lai ilgstoši nodrošinātu optimālu īpatņu skaitu populācijās.

Tādēļ sugu aizsardzības stāvoklis tiek vērtēts pēc šādiem kritērijiem: izplatība, populācija, sugas dzīvotne un iepriekšminēto kritēriju nākotnes izredzes.

Dabas aizsardzības
pārvalde

Ziņojums par sugu un dzīvotņu aizsardzības stāvokļa vērtējumu - sugas

Sugas aizsardzības stāvokli var vērtēt kā labvēlīgu (FV), ja labvēlīgu vērtējumu saņem katra no zemāk minēto kritēriju pazīmēm:

1. Sugas izplatība ir stabila (samazināšanās un paplašināšanās līdzsvarā) vai pieaugoša un ne mazāka kā «labvēlīgas izplatības platība»
2. Populācija novērtēta ne zemāk par «labvēlīgu references populāciju» un vairošanās, mirstības un vecuma struktūra nav atšķirīga no normālās (ja ir pieejami dati)
3. Sugas dzīvotne ir pietiekoši liela (stabila vai pieaugoša) un dzīvotnes kvalitāte ir piemērota sugas ilgtermiņa pastāvēšanas nodrošināšanai
4. Iespējamie apdraudošie faktori nav būtiski sugas ilgtermiņa pastāvēšanai

Dabas aizsardzības
pārvalde

Ziņojums par sugu un dzīvotņu aizsardzības stāvokļa vērtējumu - sugas

Sugas aizsardzības stāvoklis tiek vērtēts kā nelabvēlīgs slikts (U2), ja nelabvēlīgu sliktu vērtējumu saņem vismaz viena no zemāk minēto kritēriju pazīmēm:

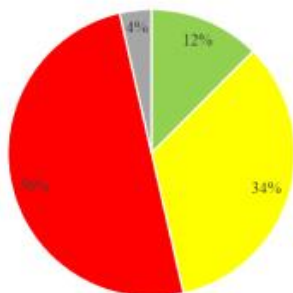
1. Sugas izplatībā vērojams liels samazinājums: līdzvērtīgs 1% gadā noteiktā periodā vai vairāk kā 10% zem «labvēlīgas izplatības platības»
2. Liels samazinājums vērojams arī kopējā populācijā: līdzvērtīgs 1% gadā noteiktā periodā un mazāk par «labvēlīgu references populāciju» vai vairāk kā 25% zem «labvēlīgas references populācijas» vai vairošanās, mirstības un vecuma struktūra būtiski atšķirīga no normālās (ja ir pieejami dati)
3. Sugas dzīvotne ir nepietiekoši liela vai dzīvotnes kvalitāte nepietiekoša sugas ilgtermiņa pastāvēšanai
4. Pastāv būtiskas ietekmes un apdraudošie faktori, un sugas ilgtermiņa dzīvotspēja apdraudēta.

Dabas aizsardzības
pārvalde

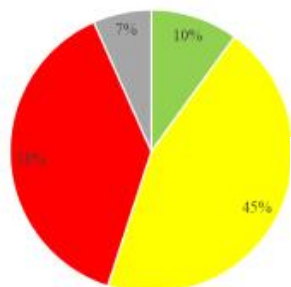
Kopsavilkums - biotopi

2013

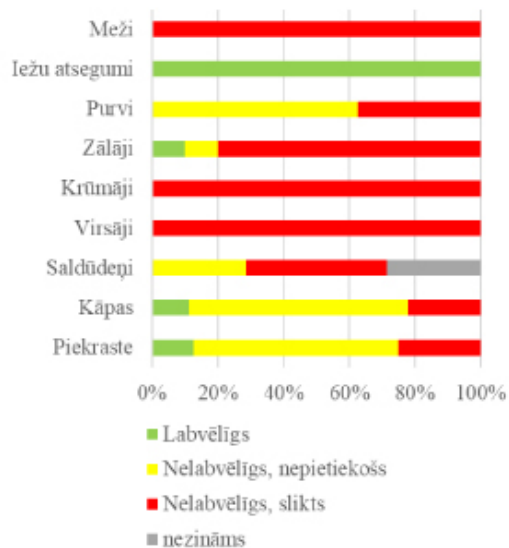
■ Labvēlīgs
■ Nelabvēlīgs, nepietiekošs
■ Nelabvēlīgs, slikts
■ Nezināms

2019

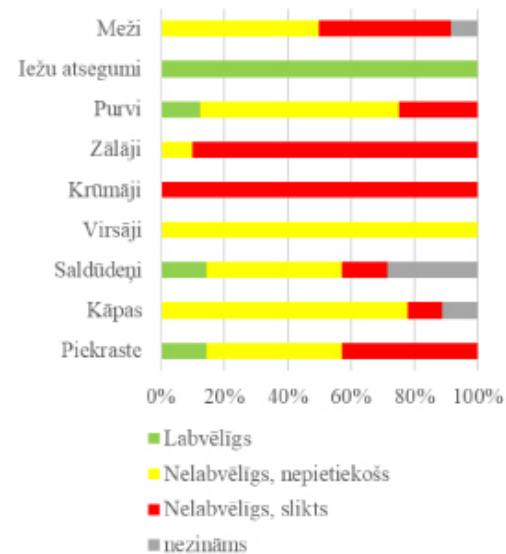

■ Labvēlīgs
■ Nelabvēlīgs, nepietiekošs
■ Nelabvēlīgs, slikts
■ Nezināms

2013

2019

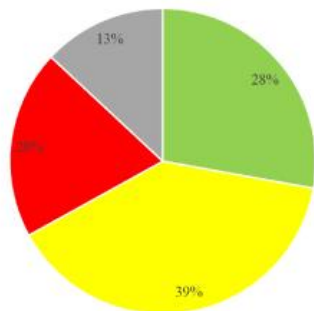

Dabas aizsardzības
pārvalde

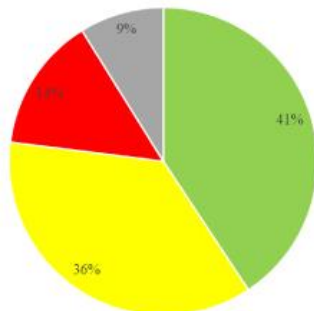
Kopsavilkums - sugas

2013

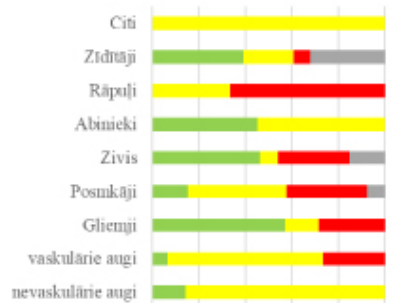
■ Labvēlīgs
■ Nelabvēlīgs, nepietiekošs
■ Nelabvēlīgs, slikts
■ Nezināms

2019

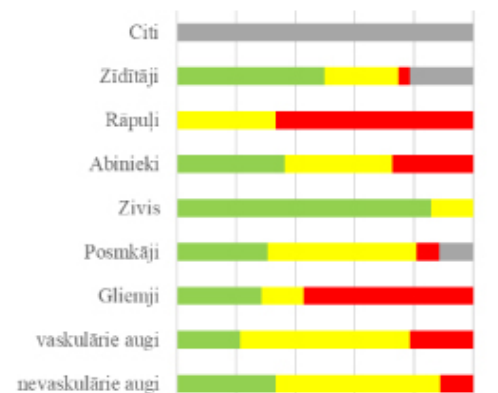
■ Labvēlīgs
■ Nelabvēlīgs, nepietiekošs
■ Nelabvēlīgs, slikts
■ Nezināms

2013

■ Labvēlīgs
■ Nelabvēlīgs, nepietiekošs
■ Nelabvēlīgs, slikts
■ nezināms

2019

■ Labvēlīgs
■ Nelabvēlīgs, nepietiekošs
■ Nelabvēlīgs, slikts
■ nezināms